

“Ο κήπος μας στην άκρη της ερήμου”

Συνέντευξη με τη συγγραφέα Μαρώ Κάργα

Η Μαρώ Κάργα γεννήθηκε στην Αθήνα και μεγάλωσε στη Μύρινα της Λήμνου ενώ οι ρίζες της φτάνουν ως τη Σμύρνη, το Αϊβαλί, την Πόλη και την Αλεξάνδρεια.

Έχει σπουδάσει παιδαγωγικά και τα τελευταία χρόνια ζει και εργάζεται και ως εκπαιδευτικός σε δημοτικά σχολεία της Τήνου. Έχει σπουδάσει επίσης σχέδιο και ζωγραφική ενώ διδάσκει την τέχνη της νωπογραφίας δίπλα στον Τηνιακό Νικόλαο Γαίτη, μαθητή και συνεργάτη του Φώτη Κόντογλου, και στη συνέχεια ασχολήθηκε με τη συντήρηση οροφωγραφιών για μικρό διάστημα στη Σύρο. Επίσης, έκανε γλυπτική σε μάρμαρο στο εργαστήρι του γνωστού γλύπτη Πέτρου Δελλατάλα.

Εδώ και αρκετά χρόνια ασχολείται με τη συγγραφή έχοντας εκδώσει τρία βιβλία που αποτελούν μέρη μιας τριλογίας ιστορικού μυθιστορήματος: “Αχχιά Ανχάρ”, “Η Αλεξάνδρεια σε ακολουθεί” και “Ο κήπος μας στην άκρη της ερήμου”. Το τελευταίο βιβλίο θα παρουσιαστεί την Παρασκευή 16 Σεπτεμβρίου 2022, στις 19.30, στη Δημοτική Βιβλιοθήκη Σύρου Ερμούπολης. Για το βιβλίο θα μιλήσουν η κα Ειρήνη Δράκου και η συγγραφέας.

Με αφορμή την παρουσίαση του βιβλίου της, η Μαρώ Κάργα, μίλησε στην Κοινή Γνώμη

• Τι πραγματεύεται το τελευταίο βιβλίο σας;

«Ο κήπος μας στην άκρη της ερήμου», το τελευταίο βιβλίο της «Αλεξανδρινής» τριλογίας, καταγράφει την τελευταία περίοδο παραμονής των Ευρωπαίων στην Αίγυπτο και πραγματεύεται τη σχέση ανάμεσα στον κοσμοπολιτισμό, στο κέρδος, στον σαρκικό έρωτα και στις υπαρξιακές ανησυχίες.

Παραμονές του 3ου Αρα-

βισοαραβικού πολέμου, Μάιος του 1967, η κεντρική ηρώδα, η Νινέτα Σάνδη, για να πάρει πίσω την πατρική έπαυλη και να ζήσει ξανά τον έρωτα με την ορμή της πρώτης φοράς, επιστρέφει για λίγες εβδομάδες, από τη Παρίσι στην Αλεξάνδρεια. Έξι χρόνια μετά τις εθνικοποιήσεις του Νάσερ, η Αίγυπτος έχει περιέλθει εξ ολοκλήρου στα χέρια των Αράβων και η γενέθλια πόλη, χωρίς τον κοσμοπολίτικο χαρακτήρα της, θυμίζει ελάχιστα την Αλεξάνδρεια όπου μεγάλωσε. Παράλληλα, το παρελθόν προβάλλεται ως τοποχρονικό πλαίσιο, όπου κινούνται και οι υπόλοιποι μυθιστορηματικοί χαρακτήρες, από το 1936 έως το 1961, το καλοκαίρι των εθνικοποιήσεων και του ολοκληρωτικού ξεριζωμού της ελληνικής παροικίας από την Αίγυπτο. Μέσα στο πολυπολιτισμικό σκηνικό του μεσοπολέμου και το μεταπολεμικό των μεγάλων πολιτικών και κοινωνικών αλλαγών, η Αλεξάνδρεια, το Οράν, το Αλγέρι, η Βηρυτός, η Ιερουσαλήμ, το Κάιρο και το Παρίσι γίνονται τόποι καταφύγιο, τόποι εμπειρίας ή περιπλάνησης, ενώ η άνοδος του εθνικισμού στη Μέση Ανατολή, η νασερίκη επανάσταση και οι επιπτώσεις της κρίσης του Σουέζ και των Αραβισοαραβικών πολέμων οριοθετούν μια εποχή που σηματοδοτεί το τέλος των αποικιακών καθεστώτων και της κοσμοπολίτικης διασποράς.

• “Ο κήπος μας στην άκρη της ερήμου” αποτελεί το τρίτο μέρος της τριλογίας. Τι συνδέει και τι διαχωρίζει τον κάθε τόμο;

Η τριλογία αυτή, καταγράφει επί τρεις γενιές την πορεία ζωής των απογόνων της οικογένειας ενός Έλληνα τυπογράφου και της Γαλλοεβραίας γυναίκας του, με χρονικό παρόν από το 1865 έως το 1967.

Κάθε ένα από τα τρία βιβλία καλύπτει μια από τις σημαντικές εποχές της ιστορίας της Αιγύπτου

και μέσα από τις ζωές των μυθιστορηματικών χαρακτήρων, προβάλλεται και ολόκληρη η ιστορία της ελληνικής παροικίας, από την εποχή της μεγάλης ευμάρειας έως την τελική της κατάρτιση. Στις σελίδες των μυθιστορημάτων εμφανίζονται όλα τα σημερινά πρόσωπα κι όλοι οι ρυθμιστές της τύχης της Αιγύπτου, από τον Μωχάμεντ Άλη έως τον Νάσερ και μαζί τους και τα μεγάλα γεγονότα της εποχής στην Αίγυπτο, την Αφρική, την Ευρώπη, την Ελλάδα και τη Μέση Ανατολή.

Ωστόσο κάθε τόμος μπορεί να διαβαστεί αυτόνομα, γιατί διαφοροποιείται ως προς το τοποχρονικό του πλαίσιο και γιατί οι μυθιστορηματικοί χαρακτήρες μεταφέρουν το παρελθόν τους από τόμο σε τόμο.

• Όλα τα βιβλία σας έχουν αναφορές στην Αλεξάνδρεια. Ποιά είναι η σύνδεσή σας με την πόλη;

Έχω ισχυρούς δεσμούς και μια σχέση εξάρτησης όπως έχουμε με όλους τους τόπους ενηλικίωσής που διεκδικούν κάτι από την παιδική και νεανική μας ηλικία και γίνονται πατρίδες. Υπήρξαν τρεις γενιές Αλεξανδρινών από την οικογένειά της μητέρας μου κι εγώ επισκεπτόμουν κάθε χρόνο ανελλιπώς την Αλεξάνδρεια από παιδί. Κι αυτό δεν σταμάτησε ποτέ. Είμαι εκεί κάθε αρχή καλοκαιριού, στα τέλη του Ιουνίου. Οι εικόνες των δρόμων, οι μυρωδιές το φως της, το φως εκεί είναι όμορο, λαμπερό, διψασμένο, μου

είναι απαραίτητα. Αυτή η άλλοτε κοσμοπολίτικη πόλη με το ελληνικό παρελθόν που κραύγαζε το πάθος για ζωή, η πιο λεβαντική πόλη της Μεσογείου που έφτακε ανθρώπους με πάθος και εξάρσεις, μονοπωλεί επί χρόνια το ενδιαφέρον μου, όπως και οι πολλαπλές ερμηνείες αυτής της πραγματικότητας.

Τώρα δεν είναι πια «η απαστράπτουσα» της Belle Epoque, δεν είναι το σταυροδρόμι Ανατολής και Δύσης, ούτε εκείνο το συναπάντημα των πολιτισμών που διαμόρφωνε μια σπύσφαι-

ρα μοναδική. Όμως, ένα μείγμα τολμηρού ερωτισμού, είναι και σήμερα αυτή η πόλη κι ως τη χωρίζει απ' την παλιά Αλεξάνδρεια μια άβυσσος. Ο μουσουλμανικός πουριτανισμός κι «όσο μπορείς πιο άφθονα ηδονικά μυρωδικά», όπως έλεγε κι ο ποιητής της. Πλούτος μαζί και φτώχεια θυμίζουν την παλιά Αλεξάνδρεια, όπως τη θυμίζουν και πολλά άλλα. Οι άνθρωποι της γειτονιάς, οι ακιρήμες, οι καφενέδες με τους παλιούς καθρέφτες, η οχλοβοή στην πλατεία Μωχάμεντ Άλη, οι φωνές των παιδιών στα συνοι-

κιακά μιντάν, οι πλανόδιοι πωλητές, οι προμάτεες στο Ατταρίν, τα μόνιπα-τα αμαξάκια του έρωτα-μυρωδιά των μπαχαρικών, του γαστριμύ και της ψημένης ντούρας. Είναι πάλι η Αλεξάνδρεια με άλλη όψη. Η Αλεξάνδρεια που αγαπώ, όπως είναι.

• Ποιές είναι οι προκλήσεις στη συγγραφή ενός ιστορικού μυθιστορήματος;

Το να γίνει επιτυχής συμβιβασμός δύο ασυμβίβαστων εννοιών: του μύθου και της ιστορίας, ο τρόπος με τον οποίον διασταυρώνονται οι ήρωες με την εποχή τους, η προσπάθεια να κινούνται συνεχώς σε μια διάσταση έκπληξης και ανατροπής, όταν γεγονότα και προσωπικές καταστάσεις συνυπάρχουν, τι επιλέγουν, τι προβάλλουν και πως ερμηνεύουν την πολυπρόσωπη φύση της ανθρώπινης ύπαρξης αποτυπώνοντας με ρεαλιστικό τρόπο την εποχή τους. Επίσης η ιστορία, όπως και η λογοτεχνία, αξιοποιεί πάντα την τραγικότητα κι αυτό είναι από μόνο του μια μεγάλη πρόκληση.

• Είστε εκπαιδευτικός, εικαστικός και ασχολείστε και με τη συγγραφή. Τι σας γοητεύει στο κάθε αντικείμενο ασχολίας σας;

Ό,τι με γοητεύει σε όλα αυτά είναι η δημιουργία. Το να γεννιέται κάτι από κει που δεν υπάρχει. Γιατί και η διδασκαλία είναι τέχνη και μάλιστα καθόλου μοναχική, όπως η ζωγραφική, η γλυπτική ή η συγγραφή.